

KŘIŠŤÁLOVOU KOULI NEBRAT:

Přinášíme tradiční příspěvek našeho spolupracovníka Josefa Förstera. A jaké že je téma? Co všechno se stalo a taky nestalo v roce 2024. O pracovnících a jejich nedostatku a o učňovském školství. Nebude chybět trocha té autoopravářenské statistiky. Změny zákonů, které mohou ovlivnit vaše podnikání už letos. Umělá inteligence a na co byste se rozhodně měli připravit.

JAKÝ BUDE ROK 2025

Když se mi kolegové z AutoEXPERTU ozvali, kdy že dodám letošní článek, už jsem měl rozepsáno. Chybělo opravdu málo, dopsat několik stránek textu. Jak můžete sami vidět, povedlo se. Obsah musíte ovšem posoudit vy.

Pracovníci

Píšu tady o nich každým rokem. Bodejť taky ne, sama se ta auta neopraví a díly na ně nerozvezou, abych taky někoho nevynechal, a na umělou inteligenci (AI) pro tuto chvíli zapomeňte.

Na (ne)dostupnosti volných pracovníků se nic nezměnilo a ani nemůže. Počet absolventů mírně narůstá, ale ne v kritických oborech (tabulka 1). Všimněte si trendu u karosářů a lakýrníků. Už jen jedna dekáda a absolventi oboru karosář nebudou.

Ne že by proti tomuto trendu na učilištích nic nedělali, právě naopak. Nové obory, nové, modernizované třídy, ba i celé nové budovy odborného výcviku. S popularizací autooborů pomáhá

i letošní, věřte, nevěřte, již 30. ročník odborné soutěže Autoopravář junior, a to se proslýchá, že letos možná přijde i ministr – na finále a poprvé po 30 letech od založení této bohudíle aktivity.

Jaké je řešení? Zatím to vypadá tak, že přemýšlíte, co udělat pro zlepšení pracovních podmínek těch posledních mohykánů, co ještě v opravách po dopravních nehodách zůstali. Nebudu tady návodný a zveřejňovat ty nejlepší nápady. Protože ti s nejhoršími nápady

Porovnání počtu žáků a absolventů autooborů	2012/2013		2023/2024		Rozdíl 2012/2013 - 2023/2024			
	Celkem žáků	Absolventů	Celkem žáků	Absolventů	Celkem žáků	Absolventů	Celkem žáků %	Absolventů %
Mechanik opravář motorových vozidel	9077	2661	9230	2189	153	-472	1,69	-17,74
Karosář	1588	467	1025	259	-563	-208	-35,45	-44,54
Autolakýrník	405	93	576	145	171	52	42,22	55,91
Autoelektrikář	1165	405	1716	392	551	-13	47,30	-3,21
Autotronik	3443	664	4044	638	601	-26	17,46	-3,92
Dopravní prostředky	2150	420	1483	211	-667	-209	-31,02	-49,76
Celkem	17828	4710	18074	3834	246	-876	1,38	-18,60

Tabulka 1 Vývoj počtu absolventů autooborů v letech 2012/2013–2023/2024.

Odvětví (CZ-NACE)		listopad 2023	prosinec 2023	leden 2024	únor 2024	březen 2024	duben 2024	květen 2024	červen 2024	červenec 2024	srpen 2024	září 2024	říjen 2024
45 + 47	Malobchod (vč.maloobchodního prodeje pohonných hmot) a prodej a opravy motorových vozidel	102,1	103,2	102,6	103,3	104,2	104,0	102,1	103,0	102,9	102,9	103,5	104,4
45 + 47.3	Obchod, opravy a údržba motorových vozidel a maloobchodní prodej pohonných hmot	106,6	107,5	102,1	103,9	102,3	101,8	100,2	101,6	99,2	99,9	101,3	104,2
45	Obchod, opravy a údržba motorových vozidel	107,1	108,8	101,4	104,8	101,6	100,9	100,3	101,7	98,6	98,0	100,8	102,3
45.1 + 45.3 + 45.4	Obchod s motorovými vozidly; obchod, opravy a údržba motocyklů	106,8	109,2	100,4	105,6	101,4	100,2	99,9	101,6	97,7	96,8	100,6	102,0
45.1	Obchod s motorovými vozidly, kromě motocyklů	110,3	113,0	100,6	105,5	101,7	101,2	102,0	103,6	98,8	96,8	101,2	104,3
45.2	Opravy a údržba motorových vozidel, kromě motocyklů	108,3	107,0	105,5	101,2	102,4	103,6	102,1	101,9	101,9	102,6	101,6	103,4
45.3	Obchod s díly a příslušenstvím pro motorová vozidla, kromě motocyklů	97,8	94,7	100,2	107,1	99,2	96,3	92,2	94,4	93,8	95,8	98,8	95,8
45.4	Obchod, opravy a údržba motocyklů, jejich dílů a příslušenství	89,9	101,5	90,4	95,4	114,5	105,8	104,6	98,4	99,5	105,9	99,0	96,3

Tabulka 2 Indexy tržeb bez DPH za prodej a opravy v oblasti motorových vozidel z veřejné databáze Českého statistického úřadu.

nebo žádnými se dají vysledovat mezi nejčastějšími inzerenty na pracovních portálech. Pokud tedy nepřistavěli karosárnu nebo nerozšířili provoz a nepotřebují nové lidi do týmu.

Podtrženo, sečteno. O dobré odborníky je a bude nouze. Mix příčin od demografické křivky, nepopularity učňovského vzdělávání a přirozeného odchodu starších ročníků – prostě situace na trhu práce se nezlepšuje.

Statistika

Data o opravárenství říkají, že se vám daří. Mírně, ale daří. Podívejte se na vývoj tržeb v opravách při servisu, na statistiku z Českého statistického úřadu (tabulka 2). Pomocným parametrem může být i rostoucí stáří vozového parku. Svaz dovozců automobilů uvádí k 3Q 2024 průměrné stáří 16,41 roku u celkového počtu 6 699 749 osobních vozidel. To je dost práce pro všechny. Samozřejmě i vy čtete ty až katastrofické články o prodeích nových vozidel, včetně těch elektrických. Ale tohle nebude mít, po nějakou dobu, na vaše podnikání vliv. Proč? Protože přírůstky nebo nepřírůstky vozového parku se projevují postupně, nejdříve u autorizovaných a za tři až pět let u neautorizovaných servisů, a to jen omezeně. Protože růstem stáří vozového parku porostou i servisní nároky na jeho udržení v provozu.

Novinky Policie ČR

V polovině roku se změní finanční limit pro výjezd Policie ČR k dopravním nehodám na 200 000 Kč. Chystá se další revoluční věc, elektronický tiskopis hlášení o dopravní nehodě, který bude nově dostupný i ve webové aplikaci. Pracuje se na legislativním rámci, aby byl akceptovaný i zúčastněnými

stranami: pojišťovnami a zákazníky, hlavně těmi obhospodařujícími velké vozové parky.

SERMI

Opravdu se to tak jmenuje. Jde o bezpečnostní audit, který bude požadován po všech neautorizovaných servisech, které mají přístup k informacím palubního diagnostického systému nebo informacím o bezpečnosti vozidla. Jde

o nařízení EU 2018/858. První země, kde se tento předpis naplňuje, je Polsko. Podle tamních informací bude audit zpoplatněn a v pravidelných cyklech recertifikován.

Autonomní řízení

Novela zákona, která vstoupí v platnost 1. července 2025, umožní na vybraných úsecích dálnic provoz vozidel s úrovní III. Co umožňuje tato autonomní úroveň? Ve zkratce, číst si noviny. Nově řidičem. Je to až revoluční záležitost. Proč? Dojde-li v tomto jízdním režimu k dopravní nehodě, jde vše za výrobcem vozidla. To vše od 1. ledna 2026 i na českých silnicích. Bude jistě hojně medializováno a k tomuto tématu se ještě v čase dozvíte mnoho novinek. Jde totiž hlavně o SW záležitost.

Silniční inspekce

Na silnicích v Česku dojde od července k zásadní změně. Vznikne nová Inspekce silniční dopravy, která nahradí

dosavadní Centrum služeb pro silniční dopravu (vznikne z něj). Kromě nových pravomocí získají silniční kontrolori, zaměřující se zejména na kamiony, i nové mobilní jednotky na kontrolu emisí či technického stavu vozidel přímo na silnicích. Díky změně zákona budou inspektoři moci kontrolovat šoféry bez nutnosti spolupráce s policisty či celníky. Tolik citace ze stránek Ministerstva dopravy.

Jistě si vzpomenete na sérii článků o měření emisí na cestách v roce 2024. Z deseti policí zastavených vozidel bylo průměrně sedm odstaveno pro emisní závadu. Reakce na sebe nenechaly dlouho čekat. První z nich je vznik právě této silniční inspekce. Již žádná asistence Policie ČR, zcela samostatná jednotka jako v sousedním Německu. Myslím, že to je pozitivní zpráva i pro ty z vás, kteří se poctivě věnují skutečnému technickému stavu vozidel svých zákazníků. Což bude většina, katastrofální statistice zadržených OTP navzdory.

Použité díly plus

Dříve nebo později se i na našem trhu objeví sofistikovaná nabídka použitých dílů. Stačí se podívat do Polska, tam už tvoří obchod s použitými díly asi 10 %. Obchodu se věnuje několik společností a vzhledem k tomu, že jeden z „našich“

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

BYZNYS ZPRÁVY HÁZORY TECH REALITY INVESTICE PODCASTY Proře ARCHIV DALŠÍ

HN.cz Domáci

Stávka zaměstnanců soudů ochromila jejich provoz. Velká část jednání je zrušena nebo odročena

1 Bude se stávkovat i v autoopravárenství?

největších e-shopů pochází z Polska, dříve nebo později se nabídka objeví i u nás. Podobně se v letošním roce dá očekávat i zvýšený tlak na opravy vozidel po dopravních nehodách neinvazivními metodami. Myslím tím opravit, scelit a nevyměňovat za nové díly.

Umělá inteligence

V minulém článku jsem vám popsal nasazení umělé inteligence od společnosti Solera, která umí provádět kalkulace oprav „skoro“ sama. Letos můžete očekávat další nasazení podobné aplikace u jedné z nejvýznamnějších pojišťoven. Tentokrát nebude uživatelem aplikace opravce, ale vlastník vozidla. Tohle je jedna z viditelných věcí, ty neviditelné změny už probíhají bez vašeho vědomí. Pravděpodobně si s vámi mailly vyměňuje umělá inteligence, aniž byste to jakkoliv poznali. Pravopis jí jde dokonale, ale nejen to. Kdo z vás se o umělou inteligenci zajímá více, ví, že je schopna reagovat na vaše nálady a na váš psychologický profil. A bude hůř. Stačí si pustit na YouTube jedno z osvětových videí o AI. Doporučuji, ať nejste časem překvapeni.

Odborná spolková činnost

Píšu tady o tom rok co rok. Přestože po ní volá většina z vás, nic nového se za posledních deset let nezměnilo. Odborné spolky v naší autobranži vyvíjejí minimální činnost. Ne že by nevyvíjely vůbec žádnou, ale pokud se něco děje, například v oblasti učňovského školství, je to spíše aktivita jednotlivých osob než nějakého odborného sdružení. Dokud neproběhne jejich restart, neočekávejte, že se například ve vyjednávání vašich podhodnocených hodinových sazeb za opravy po dopravní nehodě cokoliv změní. Nečekejte, že za vás někdo bude vyvíjet tlak na státní správu, aby se změnila zákony ve prospěch autoopravárenství. Máme tady už několik let

zaparkovaný návrh zákona o certifikovaných opravách po dopravní nehodě nebo o uvolnění trhu se stanicemi technické kontroly a mnohé další. A Libor Fleischhans to sám nevytrhne. I když zrovna v této oblasti se dějí za poslední rok věci nevídané.

Málo se díváme na historické filmy, například Jana Husa doporučuji. Tam se skloňuje úsloví **V jednotě je síla** nepočítaně. A taky to v této trilogii je názorně zobrazeno. Dokud většina z vás nedojde k tomuto roky ověřenému rčení, nic se pro vás nezmění a budete i nadále prodávat svoji práci za netržní hodinovou sazbu. Protože vám spolková činnost nic neříká. Tak jsem řekl.

Závěrem

Kdybych byl rodičem a měl se za své dítě rozhodnout, kam že ho dám do učení nebo na studia a zajistím mu tím profesi bez nutnosti se pětkrát za život rekvalifikovat, podíval bych se po odvětví, kde se za lepší pracovní podmínky nestávkuje (obr. 1). Pokud někdo z vás slyšel, že do stávky vstoupí pracovníci servisů, sem s tím, zatím to však vypadá na vysokoškoláky z všelikých oblastí našeho života.

Přeji vám úspěšné podnikání, zdraví vám všem a trpělivost vašim rodinám s vámi. Protože ať to popisují optimisticky, jak to popisují, není ten váš obor nikterak jednoduchý, a to už v tom někteří „jedete“ dvacet a více let. ■

